

אחרי חצי שנה של: טלפונים, מיילים, תכנונים, הכנות, ביטולים, תאומים, הוספות, אישורים, הזזות, בירורים ושינויים, המטס לבולגריה יצא לדרך.

1.7

הטיסה לקוס שביוון ב"נבאחו", עברה ללא בעיות, במלון היו בעיות, שכרנו מלון חילופי אחרי שבראשון בטעות ה"וואצרים" לא התקבלו. (הם כבר יחספו מאיתנו שנחזור לארץ) ישנו במלון ישן אבל נקי. בבוקר לא היה קפה עקב הפסקת חשמל יזומה באי. קורה.

2.7

הצלחנו להגיע עם אותם נהגי טקסי מאתמול לשדה בבוקר. ב 15: 8 המראנו לכיוון "פלוברדיב" טיסה מעניינת מעל נופי יוון ובולגריה.

אחרי שביקרנו במוזיאון תעופה, שהכיל דגמים של מטוסים רוסיים ממלחמת העולם השנייה מיגים שונים, טופלבים שונים, משאיות ראדר ישנות, טילי 2-SA וקפסולה שהחזירה אסטרונאוטים רוסיים חזרה ארצה. הכל בתחזוקה ירודה מתחת לכל ביקורת. כל המטוסים מתפוררים עקב פגעי מזג האוויר. אותם שתי מוניות שלקחו אותנו למוזיאון הביאו אותנו למלון DEDEMAN TRIMONTIUM. יותר מאוחר הגיעו מהארץ אנשי ה"דיימונד" וה"מוני".

ואחרי התארגנות קצרה יצאנו לסיבוב הראשון בעיר בעצתו של "איבו" המדריך הבולגרי שלנו אכלנו במסעדה מענינת בחצר מתחת לעצים.

אכלנו מין מוסקה בולגרית, שבמקום בשר היה בה הרבה גבינה בולגרית, (אלה מה) ושתינו בירה מקומית בשם kamenitza (קמניצה), היא לא מי יודע מה טעימה. בדרך חזרה מלקקים גלידה בולגרית דווקא טעימה. הצצנו למה שהיה פעם מקלט אטומי שנחצב בימי מלחמת העולם השנייה בתוך הר עשוי גרניט, כמובן עבור העילית הבולגרית. היום המקום חסום בחלקו ובחלקו משמש דיסקוטק לילדים.

לקראת הערב הגיעו עוד שני מטוסים עם חברה מהארץ הלכנו לאכול במסעדה ש"איבו" המליץ השארנו בשר גם לחתול מקומי, "מרקיז הכל בסדר"

"פוף" נסתיימו שניים מתוך אחת עשרה ימי המטס.

3.7

חזרנו משיטוט בן 6 שעות בעיר העתיקה של פלוברדיב. למזלנו הגשם תפס אותנו רק לקראת הסוף. העיר עברה הרבה תהפוכות במשך השנים, הרבה בתים שנועדו לשימור שופצו, כאשר קיבלו מימון מקרנות יפניות או נורווגיות, אבל הצוענים לא עזבו אותה, כמו זו שנטפלה אלי לבקשת נדבה. אחת מהרבה צוענים שנמצאים בעיר וגונבים פסלים לשם התכת המתכת.

תוך כדי עבודות בניה הבולגרים גילו למשל שיירים של אמפי שבו היו קרבות גלדיאטורים או רחובות מהתקופה הרומאית והם כמובן משנים תכניות בניה כדי לשמר את הממצאים.

עלינו על אחת משלוש הגבעות של עיר העתיקה, להתבוננות על העיר מגבוה על כל בנייה, וסוגי הכנסיות השונות שהמיוחד בהן שאין להם מגדלים, כי המוסלמים לא אפשרו לבנות מגדל שיהיה גבוהה מהמינרטים של המסגדים. האמפי הגדול העתיק של העיר, טרימונטיום נבנה במאה השנייה. ותוכנן להכיל כמעט 7000 צופים רומאים. היום משמש האמפי להופעות מוסיקליות

מודרניות כל האזור נקרא בידי הרומאים "חמוס" (דומה לחומוס)

לאחר מיכן נכנסנו לבתים משוחזרים, שבהם עבדו אנשים בטכנולוגיות עתיקות בנושא אריגה כדרות ורקמה.

בזמנו החימום בבתים היה מאוד יקר לתושבים. וידועה הייתה הבדיחה שלחתולים בפלוברדיב אין זנב כי אז ללא זנב, זמן הפתיחה של הדלת כדי לאפשר לחתול להיכנס הביתה, היה יותר קצר ופחות חום בורח החוצה. במשך הטיול הגענו למקום גבוה בו הגרמנים במלחמת העולם השנייה הקימו מוצב עם מכונות ירייה כדי לפגוע ולהרוג צנחנים רוסיים. אבל הרוסים במקום מהאוויר, החליטו לתקוף מהים השחור בעזרת אניות וחיל רגלים וכך כבשו את בולגריה.

הגענו גם למקום ריכוז, שבו הגרמנים ריכזו את יהודי פלוברדיב, אבל ממש לפני הגרוש הפרלמנט בסופיה הצביע נגד הגרוש וכך הבולגרים הצליחו להציל את היהודים ממוות בטוח בכל רחבי בולגריה.

לאחר מנוחה חזרנו לאותה מסעדה של אתמול. חוץ מהעובדה שמלצרים ומשטרה רדפו אחרי אורחים שלא שילמו וניסו לברוח, וחוץ מהעובדה שיזהר התעקש לעשן, וחוץ מהעובדה שדויד החליט לאכול לבד, שום דבר מיוחד לא קרה.

בערב ביקרנו בקזינו שבמלון. לא הרווחנו ולא הפסדנו, למי שזה לא ברור פשוט לא שיחקנו.

בנתיים "מרקיז הכל בסדר".

4.7

או, איזה ערפילים הבוקר, ואנחנו צריכים לצאת לטיול מחוץ לעיר. אבל הם נמוגו מהר. כל החבורה עלתה על מיניבוס לכיוון מערת הנטיפים. נסיעה של כמה שעות על כבישים דפוקים ומראות ירוקים יפים. עצרנו על סכר מים גדול שלידו בתי דייגים שצפים על המים.

עצרנו לקפה ופיפי בעירה בשם devin הדרך מאוד דומה לכביש

המתפתל בהרי האטלס שבמרוקו. הגענו למערת הנטיפים והזקיפים (אגב סטלגסטון זה השם כאשר הזקיף והנטיפ מתחברים) ששמה "יגודינה" שבהרי "רודופ".

אנחנו הלכנו במפלס אחד התחתון מתוך שלוש. הטמפ קבועה +6 צלסיוס. גיל המערה מוערך ב

270,000 שנה והיא נחשבת למערה "צעירה". כשנמצאים בתוך המערה אפשר לומר שמרגישים את אצבע אלוהים.

מערה "זקנה" נחשבת כזו שגילה עבר את המיליון שנה. יש בבולגריה מערה שמעורכת ב15 מליון שנה שמה "יגורה"

במערת "יגודינה" יש עטלפים אבל בגלל רעש מבקרים ואור הם נמצאים במפלס העליון. הלכנו כחצי שעה וקיבלנו

הסברים מאיגו שתרגם לאנגלית הסברים ממדריכה בולגרית.

בדרך חזרה אחרי שטיפלנו בפצע הראש של אלישע שניסה להיזיז נטיף, נעצרנו להפסקה בעירה בשם shirokalaka . ארוחת צהרים אכלנו במסעדה שהמדריך הכיר, האוכל לא מצא חן במיוחד בעיני אביבה והקינוחים לא מצאו חן בעיני שי . משם נסענו למנזר בה קבורים שני נזירים שמנעו את השמדת יהודי הונגריה ב.1943 הפטריאך קיריל המטרופוליט סטפן . המשכנו בדרכנו חזרה למלון, כשהנהג נוהג מהר מידי בעיקולי הדרך, אבל הגענו בחתיכה אחת. נציג מכל מטוס הגיע למרפסת המלון, כדי לסגור פרטים אחרונים לטיסה מחר ל"לסנובו" רואים איך הטכנולוגיה מתקדמת אנשים יושבים עם לפטופים ואיפונים וכמעט ללא מפות נייר שהיו פופולריות לפני כ 4 שנים. "אופה" איך הימים רצים.

5.7

טיסה קצרה של כחצי שעה ללא בעיות ונחיתה ב"לסנובו". שדה קטן, נראה חדש לחלוטין. כאן צריכים להצטרף יתר המטוסים יותר מאוחר. נסיעה למלון דרך עיר שנראית עגמומית. נקווה שההתרשמות תשתנה תוך כדי השהות שלנו. בנתיים מגיעים מטוסים נוספים מהארץ. חגגנו בערב בארוחה משותפת במסעדה אוטנטית. כבר חצי מהטיול נגמר.

6.7

מספר המשתתפים עלה עקב הגעה של עוד שלושה מטוסים. ערכנו טיול רגלי במרכז סופיה, בעזרת סטודנטית להיסטוריה שמדברת אנגלית שוטפת ש"שברה לנו את הרגליים". אבל היה מעניין. עברנו דרך נקודות חשובות במרכז סופיה. למדנו פרקי היסטוריה מהקמת הממלכה הבולגרית הראשונה ועד לממלכה השלישית שהסתיימה עם מלחמת העולם השנייה בה בולגריה נהפכה לדמוקרטיה. בקיצור מה היה לנו: 1 מסעדה, 1 מדריכה, 18 טייסים ישראלים, 1 שמש חזקה, 8 חיילים שהציגו החלפת משמור ו 1 תזמורת הצבא הבולגרי שהלכו וניגנו לכבוד אירוע לא ברור לנו. חשמליות, מכוניות ואוטובוסים טיפוסיים לעיר אירופאית גדולה. הרבה חפירות ובניה מתחת לכבישים. 1 בית כנסת שגבה 2 לב דמי כניסה. 1/2 קילו דובדבנים שקנינו בשוק הפתוח. רגליים עייפות אחרי הליכה של כ 5 ק"מ מ 11:15 עד 14:04. ואני? הכי הרשימו אותי תווי נגינה ענקיים מפוסלים במתכת שהיו מוצגים על אחד מהבנינים במרכז סופיה, בעזרת אפרת הבנתי שזו הפתיחה לקטע הסיום של התשיעית של בטהובן ומטרידה אותי השאלה איך וריאציה מוסיקלית כל כך פשוטה נוגעת ללב של מיליונים במשך שנים כה רבות. (המדריכה הסבירה לי שהתווים מוצגים על הבניין שמכיל משרדים של האיחוד הארופאי שהפך קטע מהתשיעית להימנון שלו.) בערב שוב לא הפסדנו ולא הרווחנו בקזינו שבמלון.

7.7

בבוקר אוטובוס, שבלע את כולנו לטיול לדרום סופיה, למנזר "רילה". עצרנו בדרך לכוס קפה שהיה איום ונורא. המנזר מעניין בציוריו והארכיטקטורה שלו. נבנה מתרומות של אנשים עשירים. המגדל ששימש להגנה על המקום, מכיל היום פעמונים ושעון מעניין שהמנגנון שלו מופרד מהמחוגים ונמצא כמטר מתחתיו. אולם התפילה מכוסה כולו בפרסקאות, קישוטים וציורים, מזכיר מבחינת הצבעים ודחיסות הציורים (לא איכותם!) את הקאפלה הסיסטינית בוותיקן. סיסים חגו מעל ראשו בשמחה ציפורית מופגנת ומזג האויר היה נפלא. גם כאן בחצר יש את צינורות המים לשתיה ללא ברזים שכל כך אופייניים לבולגריה. ההסבר הוא, שאלו מי מעינות שבכל מיקרה ממשיכים בדרך שמי מעינות זורמים בהם בכל העולם בבולגריה הם מעבירים חלק בצינורות לשתיה.

אכלנו ארוחת צהריים נינוחה במסעדה סבירה, שממוקמת באמצע יער בולגרי טיפוסי. מזל ששני מעשנים הצליחו לעצור את האוטובוס לקניית סיגריות, עובדה ששכנעה את המארגנים גם לעצור ליד אוסף פרטי של מכוניות עתיקות, אוסף פרטי, מאוד מאוד מעניין של מכוניות ואופנועים. רוב רובם לא במצב נסיעה. במגרש ובמחסן לידו עוד פריטים ישנים נוספים, כמו "קיר" מלא מכשירי רדיו ישנים על שפורפרות. גם הם כמובן לא במצב עבודה.

בהמשך הדרך נעצרנו ליד אגם וסכר, שהפלוס העיקרי במקום הוא שירדנו לעשות פיפי ליד העצים (ליבי ליבי לאביבה ואפרת).

8.7

עכשיו אנחנו בצוות מלא.

להלן הרשימה ולגמרי בכלל לא בסדר עדיפות כל שהוא.

CIG - שי, אודי, אביבה, אקשטיין, אלישע ודויד קונפורטי.

CYC - אורי, חיים ואפרת.

ARO - חנן, אברהם ויזהר.

CWK -איציק מה-יפית, יוסי ריכמן אורי ולדשטיין.

CDH - אלפרד ולחובר.

CWS - יוסי צביקה ובוחניק.

CWG -סלע ודויד שמלה.

CWO -מאיר וטובי.

CHL - עמי גבע וישראל.

התחלנו בטיול קצר של 4 שעות באוטובוס ל"ויטושה". הגענו גם לגן פעמונים, שבו כל פעמון נתרם על ידי מדינה אחרת (כולל ישראל). רצנו והפעלנו אותם בידיים כמו ילדים קטנים. כיוון שכל פעמון שונה בגודלו מתקבלת "סימפונייה בלתי גמורה לטייסים ופעמונים". עברנו לנהר ה"אבנים המתגלגלות" מראה מעניין של "כאילו נהר" אבנים שהזמן והארוזיה החליקו את פניהם. צפייה על סופיה העיר מאזור מגדל השידור הגדול שלהם.

נסיעה דרך סופיה העיר שבמזג אויר משופר נראית משופרת עם כמה בנינים מאוד מודרניים במיוחד ש-1 נערה בולגרית עם 2 צצים גדולים עברה בריצה מול 1 אוטובוס ברחוב רחב בעל 4 נתיבים, ששוחרר בזמנו מהשלטון האוטומני על ידי הרוסים, במחיר של 200,000 הרוגים שלהם

חזרה למלון לובשים בגדי ייצוג ומגיעים טיפין טיפין לשדה התעופה "לסנובו" לתחילת ההפנינג התעופתי.

שם בפוגשים לראשונה את "גיגוב" איש הקשר הבולגרי עימו תואם כל המטס.
15:45 ספרתי 18 מטוסים 2 הליקופטרים כ 12 ילדים 1 מזנון 2 עמדות שרותים 1 מוסך 1 עמדת תדלוק ו 5 אוהלים לבנים לאירוח.

והעסק מתפתח ועוד אנשים מגיעים מתחילים לשתות לשוחח, וכמות האנשים גדלה והולכת
17:55 ברבקיו נפתח ומוסיקת רקע מושמעת בקול, הכרוז משום מה מדבר בבולגרית.

18:20 ברכה של איש דת נוצרי ששכח לסיים.

18:45 תזמורת והנערות נחמדות בירוק במין מצעד.

19:05 צירוס בולגרי מבצע אירובטיקה בסיסית (עובר קצת מעל הקהל, פעולה אסורה)

אולטרא לייט נוסף בגובה נמוך מעל המסלול ואחריו עולה הליקופטר "רובינסון"

אולטראלייט DEM עם בצועים יפים מאוד מטפס כמו מעלית באוויר.

19:45 אולטראלייט נוסף DBE ממריא מאמצע המסלול ומבצע תרגילים יפים.

ולסוף נחיתה מגובה, כשהוא מגיע לזברה בהחלקה .

19:53 ה"פיט" מטוס האירובטי האדום דו כנפי עולה על המסלול, עשה רעש רוח ועשן, וירד עם

הזנב בין הכנפיים בגלל תקלה.

הכרוז מודה, הפעם באנגלית לאורחים מיוון וישראל, והקהל מוחה כפיים.

אלישע ציין את הקישוטים והמדבקות הרבות על הסרבלים שהיוונים לבשו. עניתי לו, שלו ולשכמותו טייסי חיל האוויר בעבר, יש יותר אותות ופרסים מאלף יוונים מקושטים.

עוד ריקודי ילדים, הופעת התזמורת הזיפנית, זיקוקין די נור כשברקע המנגינה

מ"כה אמר זרטוסטרא" של ריכרד שטראוס, שיותר ידועה כמוסיקת הרקע בסרט "אודיסאה בחלל". לקראת סיום

האירוע, בוצע תדריך לטיסה לפרימוסקו. בחדר תדריכים החדש של השדה. כולם בחולצות שחורות של האגודה

, שמשורות גוון אינקוויזיטורי למפגש. (בחי, הבנתי את זה אחרי שהתבוננתי בתמונה שצילמתי בחדר)

למלון הגענו בשלוש הסעות כי "בבולגריה אחרי 8 בערב אין אוטובוסים גדולים".

9.7

יום הטיסה ל"פרימוסקו" הסעה שהייתה צריכה להגיע ב 9:30 כמובן לא הגיעה. מחכים.

טיסה קצרה של פחות משעה ונחיתה על מסלול אספלט טבוע בירוק בולגרי טיפוסי.

"חלוקה ברדקיסטית" של חדרי המלון. לשי איבדו את המזוודות נראה מתי ימצאו אותן.

חוזרים לשדה.

האווירה מתחילה להתחמם, מוסיקת רקע קצבית משרה אווירת קרנבל. גם פה הכרוז משום מה מדבר רק בבולגרית.

עוד מטוסים מגיעים. ספרתי 36 מטוסים 1 טיסן ארובטי 1 אנטונוב דו-כנפי שצורך "גלון דלק לכל 100 מטר טיסה", 8

ילדים קטינים ו 85 איש ואישה ברגע הספירה שהוא 17:35. אחרי כן כל המספרים השתנו.

גם CWG שלנו השתתף במופעים "שפו".

17:40 אולטרא לייט מגיע לטיסת ראווה, פניות יפות מרשימות לצלילי מוסיקת רקע רוקיסטית.

18:45 האנטונוב הצניח דבוקות צנחנים חופשיים ונחת לפי דעתי על הזברה בלבד.

עוד אולטראלייט הגיע להציג את יכולות הטייס. היום, המטוסים האלו נראים כמטוסים לכל דבר, תשכחו מבדי קנבס

מודבקים על מבנה רעוע, היום הטכנולוגיה של חומרים מרוכבים מאפשרת ייצור מטוסים קלים יפים ואירודינמיים,

הטכנולוגיה הזו מחלחלת גם לייצור מטוסי נוסעים שכ 40% מהם מכילים כיום חומרים מרוכבים.

המזוודות של שי עוד לא הגיעו.

19:30 נוסעים למלון לאחר גמר ההפנינג שהיה קצת פחות מרשים מהחגיגה ב"לסנובו" אבל ניחא.

המזוודות של שי הגיעו.

אכלנו בשיטת תפוס ככול יכולתך בחדר האוכל מלא תיירים צרפתיים רעשנים כמו ישראלים.

התכנסנו לפגישת סיכום קיבלנו דגלים. אמרנו תודה רבה לדוד קונפורטי על התכנון הקרקעי, ולשי פופר על התכנון

האוויר.

אמרנו שלום יפה אחד לשני, קבוצת אנשים כל כך שונים אחד מהשני, אך מאוחדים באהבת הטיסה.

מחר חלק פונה הביתה לצרות היומיומיות, חלק יישאר לעוד יום כף.

10.7

חזרנו לשדה בבוקר וגילינו שריצפת המוסך היא למעשה קרוסלה שמסתובבת בעזרת מנוע ומאפשרת להביא לפתח

המוסך מטוס, ולהוציאו החוצה ללא צורך להוציא אחרים.

איך אמרו הגששים "זה רעיון וזה רעיון".

הצטלמנו לאתר התעופה הבולגרי כשברקע ה"נבאחו" שלושה ישראלים "גיגוב" המנגר הבולגרי, והדגל שהוא קיבל

מאיתנו לציון המטס. חזרנו למלון "הכל כלול" אכלנו במסעדה ככול שנכנס לבטן והלכנו לנוח, איזה כף.

קמנו אכלנו שוב, איזה כף. ישבנו סיפרנו בדיחות שתינו אכלנו, איזה כף.

11.7

חזרה הביתה, חם בקוס, חם בארץ.

"פצאנז'ה דובז'יה אלפדומו ניילפייה" (בתרגום חפשי מפולנית) בכל מקום טוב, בבית הכי טוב.

כתב כל פעם כמה שורות תוך כדי

מ.אקשטיין